

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI

08.00.13 - “MENEJMENT”

ixtisosligi bo'yicha tayanch doktoranturaga kiruvchilar uchun
mutaxassislik fanlaridan kirish imtihoni

DASTURI

NAMANGAN – 2024

Ushbu dastur bakalavriatning 60411200 – Meneciment (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) yo'nalishi va 70411201 – Meneciment (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) magistratura mutaxassisligi o'quv rejalariining mutaxassislik fanlari blokida qayd etilgan fanlarning o'quv dasturlari asosida tuzilgan.

Tuzuvchilar:

I.L.d. dots. D. Baymirzayev
i.f.n. N. Urinov

Taqrizchilar:

I.L.d. dots. N. Sotvoldiyev
i.f.n. dots. K. Sirojiddinov

Dastur Namangan davlat universiteti Meneciment kafedrasining 2024-yil 28 sentabrda 2-sonli yig'ilishida muhokamadan o'tgan va tasdiqla tavsiya etilgan.

Kafedra mudiri

D. Baymirzayev

Kelishildi:

Ilmiy tadqiqot va ilmiy pedagogik kadrlar tayyorlash bo'yimi boshlig'i:

O. Imomov

KIRISH

Bugungi kunda respublikamizda turli sohalar qatori oliy ta'lim tizimida olib borilayotgan izchil islohotlar zamonaviy bilimlarga ega bo'lgan, o'z mutaxassisligini mukammal biladigan, raqobatcharodosh ilmiy-pedagogik kadrlarni shakllantirish tizimining rivojlanishiga turtki berdi. Hususan oliy ta'lim tizimini ilmiy darjaga ega bo'lgan malakali pedagogik kadrlar bilan ta'minlash bu sohada 10 yil ichida oliy ta'lim bilan qamrab olish darajasini 50 foizga yetkazish vazifasi qo'yildi.

O'zbekiston Respublikasida oliy ta'limni tizimli isloh qilishning ustuvor yo'nalishlarini belgilash, zamonaviy bilim va yuksak ma'naviy-axloqiy fazilatlar ega, mustaqil fikrlaydigan yuqori malakali ilmiy pedagogik kadrlar tayyorlash sifat jihatidan yangi bosqichga ko'tarildi.

Oliy ta'limni modernizatsiya qilish, ilg'or ta'lim texnologiyalariga asoslangan holda ijtimoiy soha va iqtisodiyot tarmoqlarini rivojlantirish maqsadida O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi qabul qilindi hamda ushbu konsepsiyaga muvofiq oliy ta'lim tizimini rivojlantirish yo'nalishida bir qator vazifalar belgilab berildi. Hususan, yuqori malakali professor-o'quvchilar, olimlarni ta'lim jarayoniga jalb qilishning samarali mexanizmlarini yaratish, muayyan ko'rsatkichlar asosida ularning faoliyatini baholash tizimini rivojlantirish, doktorlik dissertatsiyalari ilmiy natijalarining amaliyotga tezkor joriy etilishini ta'minlash, yoshlarning ilmiy faoliyatiga qiziqishlarini oshirish va rag'batlantirish, ilmiy faoliyat natijalarini ko'rsatish maqsadida doktorlik (tayanch doktorlik) ilmiy darajasini beradigan binar (ikkitalik) himoyalar tizimini joriy etish kabi qator vazifalar belgilab qo'yildi.

Shu nuqtai nazardan keib chiqqan holda 08.00.13 - "Meneciment" ixtisosligi bo'yicha tayanch doktorantura (PhD) va doktorantura (DSc)ga kvotalar berish juda ham muhim bo'lib, oliy ta'lim muassasalarida ilmiy pedagogik kadrlarning salmog'ini yildan-yilga o'rtib o'sishiga olib keladi. Shuningdek, mazkur ixtisoslik bo'yicha tayanch doktoranturada tahsil olishga talabgorlarni sonining tobora o'rtib o'sishi oliy ta'limdan keyingi ta'limga ehtiyojni ko'payib borayotganligidan dalolat beradi.

Ushbu dastur 08.00.13 – Meneciment ixtisosligi bo'yicha tayanch doktoranturaga kiruvchi talabgorlar uchun mo'ljallangan bo'lib, oliy ta'limning Davlat ta'lim standartlari talablari asosida tuzilgan.

Dasturda bakalavriatning 60411200 – Meneciment (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) yo'nalishi va 70411201 – Meneciment (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) magistratura mutaxassisligi o'quv rejalariining mutaxassislik fanlari blokida qayd etilgan fanlarning o'quv dasturlari asosida talabgorlar e'tibor qaralishi zarur bo'lgan talablar berilgan. Shuningdek, ushbu fanlar doirasida asosiy tushunchalar, atamalar va fanning asosiy mazmunini jamlagan mavzular tartiblangan.

Ushbu dasturda keltirilgan mavzu va masalalar "Meneciment" ixtisosligi bo'yicha (PhD) falsafa doktori va (DSc) fan doktorligiga da'vogarlarining shu sohada 10 umumiy bilim darajasini aniqlash uchun mo'ljallangan.

Dasturning maqsadi va vazifalari:

08.00.13 – Menegment ixtisosligi bo'yicha tayanch doktorantura ga kiruvchi talabgorlarning bilim darajasini sinovdan o'tkazish uchun asos sifatida olingan fanlar, ular mazmuni, umumiy savolnoma hamda baholash mezonlarini taqdim etishni ko'zda tutadi.

ASOSIY QISM

Mutaxassislik fanlari bo'yicha talabgorlar bilimiga qo'yiladigan talablar uchun asos bo'lgan fanlar va mavzular

“Menegment” fanining predmeti, mazmuni va vazifalari

“Menegment nazariyasi”, “meneger” va “biznesmen” tushunchalarining mohiyati. Fanining predmeti va izlanish usullari. Fanining mohiyati, maqsad va vazifalari. Menegment asoslarini o'rganishning dolzarblig. Menegment konsepsiyalari va ularning asoschilari. Boshqaruv ilmining o'ziga xos xususiyatlari. Boshqaruvning kelajakka yo'natirilganligi

Boshqarishda sifat o'zgarishining ob'ektiv zarurati. Menegmentning boshqa fan sohalari bilan aloqadorligi

O'zbekistonda iqtisodiyot tarkibini tubdan o'zgartirish, uni diversifikatsiyalash va modernizatsiya qilish sharoitlarida menegment rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari.

Boshqaruv tafaakkurining evolutsiyasi

Qadimgi amaliyot - yangi fan. Boshqaruvning fan sohasi kabi evolutsiyasi. Eski va zamonaviy tashkilotlarni taqqoslash. Boshqarishga tizimlashtirilgan qarash. Boshqaruvga yondashuvlar. Jarayon kabi yondashuv. Tartibli yondashuv. Vaziyatli yondashuv.

Turli maktablarni ajratish asosidagi yondashuvlar

Ilmiy boshqaruv (1985 - 1920). Boshqaruvda klassik yoki ma'muriy maktab (1920-1950). Insoniy munosabatlarni maktabi (1930-1950). Boshqaruv fani yoki miqdoriy yondashuv (1950 yildan-hozirgi vaqtgacha). Axloq fanlarining rivojlanish maktabi. Operatsiyalar tadqiqoti va modellari. Miqdoriy yondashuvning ta'siri. Menegment nazariyasi asoschilari. Teylor, Ford, Gilbert, Emerson, Fayol va boshqalar haqida. Iqtisodiyotni boshqarish tizimining rivojlanishi. Menegment nazariyasi va amaliyotining rivojlanishi, uning shakllanish bosqichlari. So'nggi yillarda boshqarish nazariyasi va amaliyotidagi o'zgarishlar. Turli mulkchilik shakllari va raqobatchilik sharoitida menegment. “Harbiy kommunizm” va yangi iqtisodiy siyosat davrida boshqarish mexanizmi. 60-yillarda boshqarishni tashkil etishning takomillashtirishi. So'nggi yillarda boshqarish nazariyasi va tajribasidagi o'zgarishlar. Bozor

munosabatlarga o'tish va turli mulkchilik shakllari sharoitida boshqarish tizimi va tajribasini qaytadan tashkil etishda kompleks usullar. Turli mulkchilik shakllari va raqobat sharoitida zamonaviy boshqaruv. O'zbekistonda menegment nazariyasi va amaliyotining rivojlanishi.

Menegment qonunlari va tamoyillari

Umumiy falsafiy dialektik qonunlar. Boshqarish tizimida bozor qonunlari. Bozor iqtisodiyoti sharoitida menegment qonunlari va tamoyillarini o'rganishning ahamiyati. Boshqarish va ishlab chiqarishning mosligi qonuni. Boshqarish funksiyalarini markazlashtirishning nisbiy optimalligi qonuni. Boshqarish qonunlarining menegment amaliyotida qo'llanilishi. Menegment tamoyillari. Menegment tamoyillarining tarkibi va mohiyati.

Menegmentning tashkiliy tuzilishi

Boshqarishning tashkiliy tuzilishi haqida tushuncha. Boshqarishning tashkiliy tuzilish turlari, ularning afzalliklari va kamchiliklari. Chizikdli, tuzilma, funksional tuzilma, chiziqdli-shitabli tuzilma, chizikdli-funksional tuzilma, matritsali tuzilma, xizmatli tuzilma, divizional tuzilma, loyihal tuzilma, brigadali tuzilma, maqsadli tuzilma tashkiliy isle' mo'ljahga mo'ljallangan tashkiliy tuzilma, mintaqaviy tuzilmalar haqida. Byurokratik tashkiliy tuzilma. Maks Vebning byurokratiya haqidagi nazariyasi. Ratsional byurokratiya ta'riflari. Boshqarishning tashkiliy tuzilmalarini loyihalashtirish. Rejalashtirish va tashkiliy loyihalashtirish. Tashkiliy loyihalashtirish bosqichlari. Byurokratiyaning salbiy ta'riflari. Hozirgi bozor munosabatlari sharoitida boshqarishning tashkiliy tuzilishini isloh qilish va rivojlantirish. Boshqaruv faoliyati yangi shakllarining tashkil topishi va ularning samaradorligi. Davlat boshqaruvi va xo'jalik hokimiyatlarini boshqarish to'g'risida O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, O'zbekiston Respublikasining “Korxonalar to'g'risida” gi Qonunida yangi tashkiliy tuzilmalar yaratishning aks ettirilishi. Mul'kichilik shakllari va korxonalarining turli-tumani. Mustaqil xo'jalik tuzilmalarining shakllanishi. Davlat boshqaruv organlarining tuzilishi va “O'zbekiston Respublikasida ma'muriy territorial tuzilishi masalalarining hal qilinish tartibi to'g'risida” gi Qonuni. Boshqaruv yangi tuzilmalarini shakllantirish va uning faoliyatiga bozorning ta'siri etishi.

Menegment usullari

Menegment usullari haqida tushuncha. Menegment usullarining turlari. Boshqarishning iqtisodiy usuli-bozor iqtisodi xo'jaligining samarali yuritish asoslari. Tashkiliy-farmoyish usuli, uning mohiyati va tavsifi. Tashkiliy-farmoyish usulining boshqaruvdagi roli. Tashkiliy-farmoyish usulining tabaqalanishi. Menegmentning sotsial-psixologik usullari, ularning turlari va mazmuni. Menegmentning axloqiy va ruhiy jihatlarini. Menegmentning huquqiy usullari. Bozor iqtisodining rivojlanishi va boshqaruv faoliyati samaradorligini oshirishda menegment kompleks usullarining ahamiyati. Zamonaviy menegmentning huquqiy usullari. Menegment faoliyatining

samaradorligini oshirishda menejment usullarining ahamiyati.

Menejment qarorlarini qabul qilish

Menejment qarorlarining mohiyati va xususiyatlari. Menejment qarorlarining turlari. Menejment qarorlarini qabul qilish bosqichlari. Menejment qarorlariga qo'yiladigan talablar. Menejment qarorlarini optimallashtirish usullari. Optimal boshqarish va bajarish nazoratini tashkil etishda menejmentning roli. Qaror qabul qilish axborot texnologiyalari. Qaror qabul qilishni ko'llab quvvatlashning axborot texnologiyasi iteratsion jarayon sifatida. Qarorlar qabul qilishni qo'llab-quvvatlash, axborot texnologiyalarining asosiy komponentlari.

Menejer faoliyatini tashkil etish

Menejment tizimida menejer. Bozor sharoitida kadrlar siyosati. Kadrlarni tanlash va joy-joyiga qo'yish tamoyillari. Menejment mehnatining mazmuni, xarakteri va xususiyati. Zamonaviy menejer hierarxiya kash-malak modeli. Ishlab chiqarishning turli sharoitlarida menejmentning ishlash usullari. Boshqarish psixologiyasi. Yapon va Amerika usullari. Zamonaviy boshqarishda menejer etikasi va menejer madaniyati. Menejerlarni tanlash, baholash va attestatsiyadan o'tkazish yo'llari. Menejerlar faoliyatini baholashda reyting tizimi. O'zbekistonda menejerlarni tayyorlov va o'qitish usullari.

Menejment tizimida tadbirkorlik va biznes

Bozor iqtisodiyoti sharoitida "tadbirkorlik" va "biznes" tushunchalari. Korxona bozor iqtisodiyoti tizimi sifatida. Iqtisodiyotning boshqarish tizimi va tadbirkorlik. Menejment tizimi va tadbirkorlik faoliyatining huquqiy asoslari.

Davlat menejmenti

Bozor iqtisodiyoti sharoitida davlat boshqaruvining roli. Bozor munosabatlarining shakllanish davrida boshqaruv vazifalarining o'zgarishi. Bozor iqtisodiyoti sharoitida davlat boshqaruvini tashkil etish. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va ijroiya hokimiyati. Oliy qonunchilik hokimiyati. Mahalliy hokimiyatlar va ularning vazifalari. Davlat boshqaruvini takomillashtirish zarurati.

Ijtimoiy menejment

Bozor sharoitida ijtimoiy siyosat. Ijtimoiy dastur va uning menejmentdagi o'rni. Aholini ijtimoiy himoyalashning asosiy yo'nalishlari. Mehnat bozori. Ijtimoiy boshqaruv ob'ekti. Jamoaning ijtimoiy rivojlanishi. Inson xulqi omillari tizimi. Guruhlar va ularning ahamiyati. Xotom tajribalari. Menejment nazariyasiga Xotom tajribasining ta'siri. Ijtimoiy tadqiqotlar natijalarining menejmentda qo'llanilishi. Menejmentda inson omili. Hozirgi sharoitda ijtimoiy muammolarni hal etishning xorijiy tajribalari.

Huquqiy menejment

Bozor iqtisodiyoti sharoitida menejmentning huquqiy asoslari. Menejmentning huquqiy muammolari. O'zbekiston Respublikasining "Korxonalar to'g'risida"gi, "Tadbirkorlik faoliyati to'g'risida"gi va "Mulkiylik shakllari to'g'risida"gi qonunlarining menejmentdagi ahamiyati. Korxonada huquqiy menejmentning o'rni. Korxona mehnat jamoasini tartibga soluvchi me'yoriy hujjatlar. Korxonaning mohiyaviy resurslarini huquqiy boshqarish. Huquqiy menejmentning xorijiy tajribasi.

Menejment samaradorligi

Boshqarish samaradorligi iqtisodiy kategoriya sifatida. Boshqarish samaradorligini oshirish - bozor iqtisodiyotining muhim sharti. "Iqtisodiy va ijtimoiy boshqaruv samaradorligi" tushunchalari. Boshqaruvning iqtisodiy samaradorlik mezonlari va ko'rsatkichlari. Boshqaruv samaradorligini oshirish omillari va rezervlari. Boshqaruv samaradorligini baholash usullari. Boshqaruv samaradorligini oshirish loyihalarini iqtisodiy asoslash.

Inson resurslari boshqaruvining shakllanish asoslari

Inson resurslari shakllanishining ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati. Inson resurslarining shakllanish omillari. Rivojlangan xorijiy davlatlarda inson resurslarining shakllanish xususiyatlari. Ishchi kuchini faktor ishlash chiqarish. Inson resurslari boshqaruvini bozor iqtisodiyoti sharoitida rivojlantirishning zarurligi. Inson resurslarini shakllantirish va rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari. G'arbiy Yevropa davlatlarida inson resurslari boshqaruvini tashkil etishning tamoyillari va tajribasi. O'zbekistonda inson resurslarini tashkil etish konsepsiyasi.

Inson resurslarini boshqarishning ijtimoiy-iqtisodiy xususiyatlari

Inson resurslari boshqaruvining ilmiy konsepsiyasi. Inson resurslari boshqaruvining asosiy sifat ko'rsatkichlari. Inson resurslari boshqaruvining ijtimoiy-iqtisodiy xususiyatlarini takomillashtirishning hozirgi zamon talablari. Korxonalarda personalni boshqarish ilmiy konsepsiyasining mohiyati. Inson resurslarini boshqarish va tashkilot ichki va tashqi muhitining rivojlanishi. Tashkilotning iqtisodiy va boshqa imkoniyatlariga bevosita bog'liqligi. Inson resurslarini boshqarishda strategik boshqaruvning xususiyatlarini qo'llash. Inson resurslari boshqaruvda kadrlar siyosatini amalga oshirishning asosiy vazifalari. Inson resurslari boshqaruvda inson omilini qo'llash. Ratsional va gumanistik boshqarish usullari haqida tushuncha. Faol kadrlar siyosatini inson resurslar boshqaruvda qo'llash. Firma va korporatsiyalarda inson resurslarini boshqarishda mehnat salohiyatiga tayyarlilik. Inson resurslari konsepsiyasining mehnat resurslari konsepsiyasidan farqi.

Inson resurslari boshqaruvini tashkil etishda menejment qarorlarini qabul qilish

Inson resurslari boshqaruvida menejment qarorlarining mohiyati va xususiyatlari. Inson resurslari boshqaruvida menejment qarorlarining turlari. Inson resurslari boshqaruvni qabul qilish bosqichlari. Inson resurslari boshqaruv qarorlariga qo'yiladigan talablar. Inson resurslari boshqaruvini tashkil etishda menejment qarorlarini optimallashtirish usullari. Optimal boshqarishni tashkil etishda menejment roli.

Inson resurslari boshqaruvida strategik rejalashtirish

Inson resurslari boshqaruvida strategik rejalashtirish asoslari. Mehnat faoliyatida strategik qaror qabul qilish. Mehnat munosabatlari o'rnatish shakllari. Inson resurslari boshqaruv strategiyasi va strategik rejalashtirish. Inson resurslari boshqaruvda strategik rejalashtirishni tashkil etish. Strategik rejalashtirishning protsedurasi. Boshqarish strategiyasini tatbiq etish. Formal va noformal tashkiliy madaniyat. Inson resurslari boshqaruvini strategik rejalashtirish madaniyati. Strategik rejalashtirishda o'ziga xos madaniyat. Strategik rejalashtirish tizimlari va boshqa koordinatsiya mexanizmlari.

Inson resurslarini boshqarishda chet el tajribalari

Chet el firmalarida inson resurslarini boshqarishning asosiy usullari. AQShda inson resurslarini boshqarish jarayonining o'ziga xos xususiyatlari. Yaponiya firmalarida inson resurslarini boshqarish asoslari. Inson resurslarini boshqarishning ijtimoiy-iqtisodiy xususiyatlari. Inson resurslarini boshqarishda chet el firmalarida kadrlar siyosatiga katta ahamiyat berish. Chet el firma va korporatsiyalarida moddiy va ma'naviy qiziqishning asosiy yo'nalishlari. Chet el firma va korporatsiyalarida ijtimoiy kompleksni yaratish asoslari. Inson resurslarini boshqarishda chet firma va korporatsiyalarda ekstensiv va intensiv usullarni qo'llash. Yaponiya firma va korporatsiyalarida "kanban" va boshqa menejment usullaridan foydalanish. Yaponiya korporatsiyalarida inson resurslari boshqaruvini mehnat umumdorligi o'sishi bilan bog'liqligi. Ummning oxirigacha yollanish tizimi. Kadrlar rotatsiya tizimi. Reputatsiya tizimi. Ishchi o'rinlarida tayyorlash tizimi. Mehnatga xaq to'lash tizimi. Yaponiya kompaniyalarining boshqarish samaradorligi.

Inson resurslarini boshqarishning iqtisodiy samaradorligi

Inson resurslarini boshqarishni tashkil etishda iqtisodiy samaradorlikni aniqlash asoslari. Inson resurslari boshqaruvini tashkil etishda intensiv va ekstensiv yo'llarning ahamiyati. Ijtimoiy yunatirigan ish bilan bandlikni vujudga keltirishning asosiy yo'nalishlari. Inson resurslaridan samarali foydalanishning asosiy mezonlari. Inson resurslari boshqaruvini takomillashtirishning asosiy yo'nalishlari.

Ijtimoiy menejmentning rivojlanishi va uning ilmiy maktablari

Menejment nazariyasi va amaliyotining rivojlanishi. Rivojlanishning turli tarixiy bosqichlari va evolutsiyasi. Insoniyat tarixidagi beshta boshqaruv inqilobining mohiyati. Menejmentning ilmiy maktablari. Klassik boshqaruv maktabi. Klassik boshqaruv maktabi namoyandalari F. Teylor, A. Fayol, G. Emerson, L. Urvik, M. Veber, G. Ford tamoyillari. "Inson munosabatlari maktabi" namoyandalari: E. Mayo, K. Ardjers, F. Xersberg, D. Mak-Gregor, R. Bleyk va boshqalarining mehnatni mukammallashtirish usullari. Boshqaruvning empirik maktabi vakillari: P. Druker, R. Davis, L. Nyumen, D. Millerling boshqaruv nazariyalari. Ijtimoiy tizimlar maktabi vakillari D. Marg, G. Saymon, A. Eison nazariyalari. "Yangi maktab" namoyandalari: R. Ansoff, S. Vir, L. Bertalanfi, R. Kalman, L. Kleyn, R. Lyus, D. Forrester boshqaruv nazariyasidagi yo'nalishlarning rivojlanishi. Ijtimoiy menejment manbalari. Inson munosabatlari. Ijtimoiy tizim. Inson resurslari menejmenti.

XX asr oxiri XXI asr boshqaruv madaniyati

Zamonaviy boshqaruv madaniyati. Boshqaruv madaniyati elementlari. XXI asrda dunyodagi global xarakterdagi muammolar. Dunyodagi yangi milliy madaniyatlari. XXI asr talabiga javob beradigan boshqaruv modeli. Yaponiyada boshqaruv tizimi va boshqaruv madaniyatining shakllanishi. Yapon boshqaruv modeli va boshqaruv madaniyatining asosiy jihatlari. Ijtimoiy menejment madaniyatining shakllanishi. Inson resursining ochilishi. Boshqaruv madaniyatining bosh mazmuni. Boshqaruv tizimini qurish, ichki va tashqi muhit ta'sirlari. Tashkil etish madaniyati konsepsiyasi. Inqiroz holatlari va ularga to'g'ri ta'sir etish. Ijtimoiy boshqarishni shakllantirishning umumiy tamoyillari. Boshqaruvning aqliy tizimlari va madaniyati.

Strategiyani boshqarish jarayoni

"Strategiya" tushunchasi, uning mazmuni. Strategiyaning rejadan farqi. Kompaniyani boshqarish vazifalari, ularning asosiy turlari. Kompaniya strategiyasini ishlab chiqish bo'yicha menejmentning vazifalari. Kompaniya missiyasi va strategik qararlarni belgilash. Kompaniya strategiyasining asosiy savollari. Strategik boshqarish maqsadi. Maqsadlarning turlari: qisqa muddatli, uzoq muddatli, tashqi omillar, strategik. Strategiyaning belgilashga ta'sir etuvchi omillar: ichki omillar, tashqi omillar. Strategiyaning aniqliklari, o'zgartirishlar kiritish. Strategiyaning baholash uchun qo'yiladigan savollar. Strategiyaning amalga oshirish bo'yicha ma'muriy menejment vazifalari. Strategik boshqarishning besh vazifasi. Strategiyaning amalga oshirishda ijrochi direktorning o'rnini. Kompaniya strategiyasini belgilashda prezidentning o'rnini va vazifalari. Vitse-prezidentlarning vazifalari. Turli darajadagi menejmentlar va ularning vazifalari. Rejalashtirish bo'limi va uning vazifalari. O'zbekistonda iqtisodiyot tarkibini tubdan o'zgartirish, uni diversifikatsiyalash va modernizatsiya qilish sharoitida strategik menejment rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari.

Diversifikatsiyaning korporativ strategiyalari

Kompaniyaning rivojlanish bosqichlari. Boshlang'ich bosqich belgilari. Ixtisoslashuvi. Geografik ekspansiya bosqichi. Kompaniyaning yangi tarmoqqa diversiya qilish. Mahalliy bozordan xududiy-milliy va xalqaro bozorlarga chiqish. Tor ixtisoslashish va uning qulayliklari. Tor ixtisoslashishning kanchiliklari va xatarli jihatlari. Diversifikatsiyaga undovchi omillar. Kompaniyaning o'sish va rivojlanishdagi uch bosqich. Diversifikatsiyani qo'llashdan tub maqsad. Diversifikatsiya uchun tarmoq tanlash mezonlari. Jozibadorlik mezonlari. Kirim xarajatlari mezonlari. Qo'shimcha manfaatlar mezonlari. Diversifikatsiya yo'llari. Ichki kapitallar bozori orqali, funksiyalar yoki resurslarni taqsimlash orqali. Vertikal integratsiya usuli. Diversifikatsiya yo'llarining ijroviy va salbiy tomonlari.

Tarmoq jozibadorligini aniqlash va korporativ strategiyani ishlab chiqish

O'rta korxonalar evolutsiyasi matritsasi ahamiyati. Diversifikatsiyalangan kompaniya strategiyasini baholash. Tarmoq jozibadorligini baholashning uch yo'nalishi. Diversifikatsiyalangan kompaniyaning tasnifi. Strategik moslik tahlili. Firmalarni investitsiya qobiliyatiga ko'ra tabaqalashtirish. Diversifikatsiyalangan korporatsiya strategiyasini aniqlash. Korporatsiya strategiyasini baholash bosqichlari. Korporativ strategiyani ishlab chiqitish. Ishchilik faolligi mezonlari. Tarmoq jozibadorligini baholash yo'nalishlari. Xo'jalik bo'limlarining kompaniya biznesiga mos kelish darajasi. Kompaniya portfelining korxonalar, tarmoqlar bo'yicha tahlili. Tahlil natijalariga ko'ra tashkiliy xulosalar yasash. Kompaniya xo'jalik portfelini qayta ko'rib chiqish. Biznes sohasiga kirishning strategiyasi. Xarid qilish. Yangi ichki korxona. Hamkorlikdagi tadbirkorlik. Strategiyani tanlashga bog'liq omillar. Kompaniyaning bozordan kelish strategiyasini tanlash.

Innovatsion menejmentning funksiyalari va usullari

Innovatsion faoliyatni boshqarish funksiyalarining tizimi. Korxona yoki tashkilot innovatsion faoliyatining maqsadlari. Innovatsion menejment maqsadlarining umumiy tasnifi. Rejalashtirish innovatsion menejmentning maxsus funksiyasi sifatida. Innovatsion menejmentda rejalashtirish jarayonining bosqichlari. Ishlab chiqarishning kelgusidagi yangilanishi va takomillashtirishi uchun xavirlarni izlash. Innovatsion faoliyatni tashkil etish. Tashkiliy tuzilmalarni shakllantirish tashkil etish funksiyasining muhim vazifasi sifatida. Innovatsion menejmentda kommunikatsiyalar jarayoni. Innovatsion menejmentda kommunikatsiyalarining turlari. Kichik guruhlarda dastlabki axborotni shakllantirish jarayoni. Motivatsiyani boshqarish. Motivatsiya jarayoni modeli. Muvofiglashtirish funksiyasini amalga oshirish bosqichlari. Innovatsion menejmentda nazorat. Innovatsion faoliyatda qo'llaniladigan nazorat turlari. Innovatsion faoliyatni nazorat qilish usullari. Innovatsion menejmentda boshqaruv qarorlarini qabul qilish. Boshqaruv qarorlarining turlari. Boshqaruv qarorlarini qabul qilish jarayonining bosqichlari. Innovatsiyalarni prognozlash usullari.

Innovatsion menejment

Tashkilot innovatsion faoliyatining sub'ekti va jarayoni sifatida. Innovatsion tashkilotlarning xususiyatlari. Innovatsion korxona faoliyatining sohasi. Tashkilotlarning innovatsiyalar hayotiylik davrining bosqichlari bilan bog'liqligi. Ilmiy-texnik va innovatsion soha tashkilotlarining tasnifi. Zamonaviy innovatsion firmalarning xususiyatlari. Intelktual o'zini-o'zi boshqaruvchi uyushma. Innovatsion firmalarning shakllanishida integratsiya va diversifikatsiyaning roli. Diversifikatsiyalashmagan kompaniyaning korporativ strategiyalari. Firmalarni diversifikatsiyalash strategiyasining oltita turi. Konsorsiumlar firmalarni integratsiyaning istiqbolli turi sifatida. Innovatsion faoliyatda moliyaviy-sanoat guruhlarining roli. Innovatsion markazlarning iqtisodiyot samaradorligining oshishiga ko'rsatadigan ta'siri. Texnoparklar va ular tomonidan hal etiladigan vazifalar. Innovatsion infratuzilma va uning innovatsion faoliyatni rivojlantirishdagi roli.

Tavakkalchilikni boshqarish

Korxonada tavakkalchilikka ega loyihalarni boshqarish bo'yicha ishlarni tashkil etish modeli. Tavakkalchilikni boshqarish jarayoni. Tavakkalchilikni boshqarish tizimini tashkil etish va rivojlantirish. Korxona yoki tashkilotda tavakkalchilikni boshqarish tizimining boshqa tizimlar bilan o'zaro samarali aloqasini ta'minlash. Amalgama oshirishni rejalashtirayotgan har qanday loyihaga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan xavf-xatar omillarini kamaytirishga yo'nalitirgan chora-tadbirlar tizimi. Turli tavakkalchilik omillarini aniqlash va baholash ko'rsatkichlari. Korxonalarda tavakkalchilikni boshqarish tizimiga jalb etiladigan xodimlar bilan samarali ishlash usullari. Korxona darajasida boshqaruv qarorlarini qabul qilish jarayoni. Korxona darajasida boshqaruv qarorlarini qabul qilishda tavakkalchilikning o'rni. Kutiladigan tavakkalchiliklarni aniklashtirish. Tavakkalchilikni tahlil qilish va baholash.

Xalqaro menejment

Xalqaro firmalarni strategik rejalashtirish. Xalqaro faoliyatda strategik qaror qabul qilish. Xalqaro o'zaro tasvirlarni qamrab qaror qabul qilish. Firma strategiyasining bosh maqsadini bosqichlarga-bosqich tatbiq qilish. Strategik rejalashtirishning amaliyoti. Strategiyani tatbiq qilish. Xalqaro firmalarda strategik rejalashtirishni tashkil etitish. Boshqarish tuzilmasini yaratish. Tuzilmalarni ishlatish qoidalarini ishlab chiqish. Formal va noformal tashkiliy madaniyat. Strategik rejalashtirish madaniyati. Xalqaro firmalarda strategik rejalashtirishda o'ziga xos madaniyat. Xalqaro va global raqobatni taqqoslash. Nomarkazlashtirish sharoitida gibridd strategiya. Strategik rejalashtirish tuzilmalari va boshqa koordinatsiya mexanizmlari. Yapon modeli menejmentning o'ziga xosligi. Yapon bo'lganining xarakterli tomonlari. Uning oxirigacha yollanish tizimi. Kadrlar rotatsiya tizimi. Repartitsiya tizimi. Ishchi o'rnlarda tayyorlash tizimi. Mehnatga haq to'lash tizimi. Yaponiya kompaniyalarining boshqarish samaradorligi. AQSh moliya-sanoat guruhlari. Yaponiyaning moliya-sanoat guruhlari. Janubiy Koreyaning moliya-sanoat

guruhlari. Rossiyaning moliya-sanoat guruhlari.

08.00.13 – Menegment ixtisosligi bo'yicha tayanch doktoranturaga kiruvchilarning bilim darajasini sinash maqsadida tuzilgan savollar

1. A. Fayolning boshqaruvdagi asosiy tamoyillari
2. AQShda inson resurslarini boshqarish jarayonining o'ziga xos xususiyatlari
3. Axbloq fanlarining rivojlanish maktabi
4. Boshqarish funksiyalarini markazlashtirishning nisbiy optimalligi qonuni
5. Boshqarish qonunlarining menegment amaliyotida qo'llanilishi
6. Boshqarish samaradorligini oshirish - bozor iqtisodiyotining muhim sharti
7. Boshqarish tizimida bozor qonunlari
8. Boshqarish usullari va ularning turlari
9. Boshqarish va ishlab chiqarishning mosligi qonuni
10. Boshqarishda sifat o'zgarishining ob'ektiv zarurati
11. Boshqarishga tizim sifatida qarashning yuzaga kelishi
12. Boshqarishning iqtisodiy usuli – bozor iqtisodi xo'jaligining samarali yuritish asosi
13. Boshqaruv fani yoki miqdoriy yondashuv (1950 yildan hozirgi vaqtgacha)
14. Boshqaruv faoliyati samaradorligini oshirishda menegment usullarining ahamiyati
15. Boshqaruv faoliyatida yangi shakllarni tashkil topishi va ularning samaradorligi
16. Boshqaruv ilmining o'ziga xos xususiyatlari
17. Boshqaruv mehnatining mazmuni, xarakteri va xususiyati
18. Boshqaruv qarorlarini qabul qilishda axborot texnologiyalarining roli
19. Boshqaruv qarorlarining turlari
20. Boshqaruv samaradorligini oshirish omillari va rezervlari
21. Boshqaruv tafakkurining evolutsiyasi
22. Boshqaruv tashkiliy tuzilishining turlari, ularning afzalliklari va kamchiliklari
23. Boshqaruv tizimini qurish, ichki va tashqi muhit ta'sirlari
24. Boshqaruv usullarining turlari va ularning tavsifi
25. Boshqaruv yangi tuzilmalarini shakllantirish va faoliyatiga bozorning ta'siri etishi
26. Boshqaruvda klassik yoki ma'muriy maktab (1920-1950 yillar)
27. Boshqaruvda matrisali tuzilma
28. Boshqaruvda yakkaboshchilik va kollegiallik tamoyili
29. Boshqaruvga turli yondashuvlarning shakllanishi
30. Boshqaruvni demokratlash tamoyili
31. Boshqaruvning aqliy tizimlari va madaniyati
32. Boshqaruvning chiziqli-tashkiliy tuzilmasi
33. Boshqaruvning chiziqli-funksional tuzilmasi
34. Boshqaruvning chiziqli-shabli tuzilmasi
35. Boshqaruvning divizional tashkiliy tuzilmasi
36. Boshqaruvning empirik maktabi vakillari P. Druker, R. Devis, L. Nyumen, D. Millerning boshqaruvning nazariyalari

37. Boshqaruvning fan sohasi sifatida rivojlanish evolutsiyasi
38. Boshqaruvning ilmiy asoslanganlik tamoyili
39. Boshqaruvning iqtisodiy samaradorlik mezonlari va ko'rsatkichlari
40. Boshqaruvning tashkiliy tuzilmasi va uning elementlari
41. Boshqaruvning zamonaviy yangi tuzilmalarini shakllantirishda bozor ta'siri
42. Bozor iqtisodiyoti sharoitida davlat boshqaruvini tashkil etish
43. Bozor iqtisodiyoti sharoitida menegment qonunlari va tamoyillari
44. Bozor iqtisodiyoti sharoitida menegmenting huquqi asoslari
45. Bozor iqtisodiyoti sharoitida O'zbekiston Respublikasida innovatsion tizim
46. Bozor iqtisodiyoti sharoitida O'zbekistonda davlatni boshqarish prinsiplari
47. Bozor munosabatlari sharoitida boshqarishning tashkiliy tuzilmasini isloh qilish va rivojlantirish
48. Chet el firmalarida inson resurslarini boshqarishning asosiy usullari
49. Davlat boshqaruv organlarining tuzilishi
50. Davlat menegmenti mohiyati va mazmuni
51. Diversifikatsiyaning korporativ strategiyalari
52. Harbiy kommunizm va yangi iqtisodiy siyosat davrida boshqarish mexanizmi
53. Huquqiy menegment, uning mohiyati va mazmuni
54. Huquqiy menegmentning xorijiy tajribasi
55. Jitimoiy boshqarishni shakllantirishning umumiy tamoyillari
56. Jitimoiy dastur va uning menegmentdagi o'rni
57. Jitimoiy menegment mohiyati va mazmuni
58. Jitimoiy menegmentning rivojlanishi va uning ilmiy maktablari
59. Jitimoiy tadqiqotlar natijalarining menegmentda qo'llanilishi
60. Jitimoiy tizimlar maktabi vakillari D.Marg, G.Saymon, A.Eistonning nazariyalari
61. Ilm-fan va texnologiyalar sohasida davlatning ustuvor yo'nalishlari
62. Ilmiy boshqaruv maktabi (1985-1920 yillar)
63. Ilmiy-texnik va innovatsion soha tashkilotlarining tasnifi
64. Innovatsion faoliyatda personalni baholash mezonlari
65. Innovatsion jamoada nizolarning roli va ularni boshqarish usullari
66. Innovatsion jamoalarda kommunikatsiya
67. Innovatsion jamoalarda rollarning taqsimlanishi
68. Innovatsion jamoani boshqarish usulbi
69. Innovatsion menegment maqsadlarining umumiy tasnifi
70. Innovatsion menegmentda boshqaruv qarorlarini qabul qilish
71. Innovatsion menegmentda mutaxassislarni rejallashtirish va tanlash xususiyatlari
72. Innovatsion menegmentda nazorat
73. Innovatsion menegmentda rejallashtirish jarayonining bosqichlari
74. Innovatsion menegmentning funksiyalari va usullari
75. Innovatsion menegmentning tashkiliy shakllari
76. Innovatsion sohada davlatning funksiyalari
77. Inson munosabatlari maktabi namoyondalari E. Meyo, K. Ardjerts, F. Xersberg, D. Mak-Gregur, R. Blyek va boshqalarning mehnatni mukammallashtirish usullari
78. Inson resurslari boshqaruvining ilmiy konsepsiyasi

79. Inson resurslari boshqaruv qarorlariga qo'yiladigan talablar
80. Inson resurslari boshqaruvida kadrlar siyosatini amalga oshirishning asosiy vazifalari
81. Inson resurslari boshqaruvi strategiyasi va strategik rejalashtirish
82. Inson resurslari boshqaruvida inson omilini qo'llash
83. Inson resurslari boshqaruvida kadrlar siyosatini amalga oshirishning asosiy vazifalari
84. Inson resurslari boshqaruvida ratsional va gumanistik boshqarish usullari
85. Inson resurslari boshqaruvinii bozor iqtisodiyoti sharoitida rivojlantirishning zarurligi
86. Inson resurslari boshqaruvinii takomillashirishning asosiy yo'nalishlari
87. Inson resurslari boshqaruvinii tashkil etishda intensiv va ekstensiv yo'llarning ahamiyati
88. Inson resurslari boshqaruvinii asosiy sifat ko'rsatkichlari
89. Inson resurslari konsepsiyasini mehnat resurslari konsepsiyasidan farqi
90. Inson resurslari menejmenti
91. Inson resurslaridan samarali foydalanishning asosiy mezonlari
92. Inson resurslarini boshqarish bo'yicha chet el tajribalari
93. Inson resurslarini boshqarish bo'yicha kadrlar siyosati
94. Inson resurslarini boshqarish funksiyasi
95. Inson resurslarini boshqarish tamoyillari va usullari
96. Inson resurslarini boshqarish tizimlari
97. Iqtisodiy va ijtimoiy boshqaruv samaradorligi tushunchalari
98. Iqtisodiyotning boshqarish tizimi va tadbirkorlik
99. Jamoat va o'z-o'zini boshqarish organlari
100. Korporativ strategiyani ishlab chiqish
101. Korporatsiya strategiyasini baholash bosqichlari
102. Korxona darajasida boshqaruv qarorlarini qabul qilish jarayoni
103. Korxona darajasida boshqaruv qarorlarini qabul qilishda tvaakkalchilikning o'rni
104. Korxona innovatsion faoliyatining maqsadlari
105. Korxonalarda investitsion resurs manbalari
106. Korxonalarda personalni boshqarishning ilmiy konsepsiyalari
107. Korxonalarda xizmat martabasini boshqarish
108. Korxonani shakllantirishda inson omili
109. Lidering kasb - malaka modeli
110. Loyihalar bo'yicha ishlarni nazorat qilish va tartibga solish
111. Loyihalar portfelini shakllantirish masalalari
112. Loyihali boshqaruvida personalni o'qitishga nisbatan analiy yondashuv
113. Loyihani boshqarishni tashkil etish
114. Ma'muriy-buqarbozlik tizimi sharoitidagi boshqarish prinsiplari
115. Mahalliy hokimiyatlar va ularning vazifalari
116. Maks Veberning byurokratiya haqidagi nazariyasi
117. Mamlakatning iqtisodiy rivojlanishida menejmentning roli
118. Maqsadlar turlari: qisqa muddatli, uzoq muddatli, moliyaviy, strategik.

119. Martaba va uning bosqichlari
120. Mehnat motivatsiyasi — boshqaruvinii ijtimoiy asosi
121. Mehnat munosabatlari tashkil etishda shaxslarni munosabatlari
122. Menajer etkasi va madaniyati
123. Menajer faoliyatini tashkil etish
124. Menajer va rahbarlik uslubi
125. Menajerni tanlash, baholash va attestatsiyadan o'tkazish
126. Menajment evolyusiyasi: menajmentning vujudga kelish shart-sharoitlari
127. Menajment fanining predmeti, mazmuni va vazifalari
128. Menajment funksiyalari
129. Menajment konsepsiyalari va ularning asoschilari
130. Menajment nazariyasi asoschilari Teylor, Gilberd, Emerson, Fayol va boshqalarning nazariyasi
131. Menajment nazariyasi va amaliyotini rivojlantirish davrlari
132. Menajment qonunlari va tamoyillari
133. Menajment rivojlanishning turli tarixiy bosqichlari va evolyusiyasi
134. Menajment samaradorligi va uni aniqlash usullari
135. Menajment tamoyillarining tarkibi va mohiyati
136. Menajment tizimi va tadbirkorlik faoliyatining huquqiy asoslari
137. Menajmentda huquq, majburiyat va javobgarlikni uyg'unlashtirish tamoyili
138. Menajmentda ierarxiya va qaytuvchan aloqa tamoyili
139. Menajmentda inson omili
140. Menajmentda motivatsiya tamoyili
141. Menajmentda tanqid qilish va tanqidi qabul qilish qoidalarlari
142. Menajmentda umumiy falsafiy dialektik qonunlar
143. Menajmentga tizimli yondashuv
144. Menajmentga vaziyatli yondashuv
145. Menajmentga zamonaviy ilmiy yondashuvlar (1960-1970 yillar)
146. Menajmentning axborot ta'mini
147. Menajmentning axloqiy va ruhiy jihatlari
148. Menajmentning boshqarish va rejalashtirish funksiyasi
149. Menajmentning boshqarish fan sohalarlari bilan aloqadorligi
150. Menajmentning huquqiy muammolari
151. Menajmentning ijtimoiy-psixologik usullari
152. Menajmentning ilmiy maktabi
153. Menajmentning marketing strategiyasi
154. Menajmentning muvofiqlashtirish va tartibga solish funksiyasi
155. Menajmentning sotsial-psixologik usullari, ularning turlari va mazmuni
156. Menajmentning tashkiliy tuzilishi
157. Menajmentning yapon va amerika modellari
158. Motivatsiyani boshqarish.
159. Motivatsiyaning jarayonli modeli
160. Muvofiqlashtirish funksiyasini amalga oshirish bosqichlari
161. Muvofiqlashtirish innovatsion menajmentning markaziy funksiyasi sifatida

162. O'zbekiston Respublikasining "Korxonalar to'g'risida"gi, "Tadbirkorlik faoliyati to'g'risida"gi va "Mulkchilik shakllari to'g'risida"gi qonunlarining menejmentdagi ahamiyati
163. O'zbekistonda inson resurslarini tashkil etish konsepsiyasi
164. O'zbekistonda iqtisodiyot tarkibini tubdan o'zgartirish, uni diversifikatsiyalash va modernizatsiya qilish sharoitlarida menejment rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari
165. O'zbekistonda menejment nazariyasi va amaliyotining rivojlanishi
166. Optimal boshqarish va bajarish nazoratini tashkil etishda menejmentning roli
167. Personal boshqaruvida mehnat munosabatlari etkasi
168. Personalni boshqarish tamoyillari va usullari
169. Personalni boshqarish, uning mohiyati va mazmuni
170. Personalni innovatsion boshqarish
171. Rahbariyat: hokimlik qilish va hankorlik
172. Rejalashtirish menejment funksiyasi sifatida
173. Strategik boshqarish maqsadi
174. Strategik boshqarishning besh vazifasi
175. Strategik rejalashtirish amaliyoti
176. Strategik rejalashtirish tuzilmalari va boshqa koordinatsiya mexanizmlari
177. Strategik rejalashtirishda o'ziga xos madaniyat
178. Strategiya tushunchasi, uning mazmuni
179. Strategiyani amalga oshirishda ijrochi direktorning o'rni
180. Strategiyani belgilashga ta'sir etuvchi omillar: ichki omillar, tashqi omillar
181. Strategiyani boshqarish jarayoni
182. Strategiyani tanlashga bog'liq omillar
183. Tashkil qilish funksiyasining mohiyati va mazmuni
184. Tashkiliy-farmoyish usulining boshqaruvdagi roli
185. Tashkilotlar turlari va tasnifi
186. Tashkilotlarning innovatsiyalar hayotiylik davrining boshqichlari bilan bog'liqligi
187. Tashkilotning ichki muhiti
188. Tashkilotning iqtisodiy va boshqa imkoniyatlarga bevosita bog'liqligi
189. Tashkilotning maqsadlari va ularning shakllanishi
190. Tashkilotning missiyasi
191. Tashkilotning tashqi muhiti
192. Tashqi muhit omillari va ularning tashkilotga ta'siri
193. Tavakkalchilikni boshqarish tizimini tashkil etish va rivojlantirish
194. Tavakkalchilikni tahlil qilish va baholash
195. Turti darajadagi menejerlar va ularning vazifalari
196. Turti maktablarni ajratish asosidagi yondashuvlar
197. Turti mulkchilik shakllari va raqobat sharoitida zamonaviy boshqaruv
198. Xalqaro faoliyatda strategik qaror qabul qilish
199. Xalqaro firmalarda strategik rejalashtirishni tashkil etish
200. Xalqaro menejmentning rivojlanishi va o'ziga xos modellari
201. XX asr oxiri XXI asr boshlaridagi boshqaruv madaniyati
202. XX asrning 60-yillarida boshqarishni tashkil etishning takomillashtirilishi

203. XXI asrda dunyodagi global xarakterdagi muammolar
204. Yapon boshqaruv modeli va boshqaruv madaniyatining asosiy jihatlari
205. Yapon firma va korporatsiyalarida "kanban" va boshqa menejment usullaridan foydalanish tajribalari
206. Yapon firmalarida inson resurslarini boshqarish asoslari
207. Yapon kompaniyalarining boshqarish samaradorligi
208. Yapon korporatsiyalarida inson resurslari boshqaruvini mehnat unumdorligi o'sishi bilan bog'liqligi.
209. Yapon korporatsiyalarida umming oxirigacha yollanish tizimi
210. Yaponiyada boshqaruv tizimi va boshqaruv madaniyatining shakllanishi
211. Y etakchi va menejer tushunchalari
212. Zamonaviy boshqaruv madaniyati
213. Zamonaviy boshqaruv menejer etkasi va menejer madaniyati
214. Zamonaviy innovatsion firmaning xususiyatlari
215. Zamonaviy menejer
216. Zamonaviy menejmentning huquqiy asoslari

TALABGORLARNING YOZMA ISHLARINI BAHOLASH MEZONLARI

08.00.13 – Menejment ixtisosligi bo'yicha tayanch doktoranturaga kirish sinovi mazkur dastur asosida tuzilgan variant savollariga yozma ish shaklida o'tkaziladi.

Talabgorlar uchun taqdim etiladigan yozshma ish variantlari **4 ta savoddan** iborat bo'lib, har bir savolga berilgan javoblar **"0" baddan "25" balgacha** baholanadi. Yozma ish sinovida talabgorlar uchun har bir savolga berilgan ballar yig'indisi asosida, jami **100 ball to'plash** imkoniyati beriladi.

Yozma ish variantidagi har bir savolga taqdim etilgan javoblar quyidagi mezonlar asosida baholanadi:

1. Savolning mazmuni hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti, fandagi yangiliklar va ilmiy manbalar bilan bog'liq holda aniq yoritilgan, mazmun-mohiyati to'liq ochib berilgan, javoblarda mantiqan yaxlitlikka ega bo'lgan, umumiy xulosalar chiqarilgan hamda imlo va stilistik xatolarga yo'l qo'yilmagan bo'lsa – **22-25 ball**.
2. Savolning mazmuni hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti, fandagi yangiliklar va ilmiy manbalar bilan bog'liq holda aniq yoritilgan, mazmun-mohiyati to'liq ochib berilgan hamda imlo va stilistik xatolarga yo'l qo'yilmagan bo'lsa – **18-21 ball**.
3. Savolning mazmuni hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti, fandagi yangiliklar va ilmiy manbalar bilan bog'liq holda aniq yoritilgan, mazmun-mohiyati to'liq ochib berilmagan, ayrim nosaniqliklarga yo'l qo'yilgan hamda imlo va stilistik xatolarga yo'l qo'yilmagan bo'lsa – **14-17 ball**.
4. Savolning mazmuni hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti, fandagi yangiliklar va ilmiy manbalar bilan bog'lanmagan, mazmun-mohiyati ochib

berilmagani, ilmiy so'zlovchilarga hamda imlo va stilistik xatolarga yo'l qo'yilgan bo'lsa – 7-13 ball.

5. Savolning mazmuni-mohiyati ochib berilmagan, fikrlar so'zlovchilarga qo'yilgan bo'lsa, hamda imlo va stilistik xatoliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa – 0-6 ball.

TAVSIYA ETILADIGAN ADABIYOTLAR

1. Abduraxmanova G.K. Inson resurslarini boshqarish. Darslik. – T.: Fan, 2021. – 691 b.
2. Campbell R. McConnell, Stanley L. Brue, David A. Macpherson. Contemporary Labor Economics. McGraw-Hill Education. Copyright, 2017. p. 6-40.
3. David Boddy. Management An Introduction. Sixth Edition. 2014. – 670 p.
4. David, Fred R. Strategic management: concepts and cases-a competitive advantage approach / Fred R. David, Francis Marion University, Florence, South Carolina, Forest R. David, Strategic Planning consultant. Sixteenth edition. – 651 p.
5. Dundon, Tony; Redman, Tom; Wilkinson, Adrian. Contemporary Human Resource Management. Pearson Education Limited Trans – Atlantic Publications, Inc. 2017. p. 725.
6. Frank Rothamel Strategic Management: Concepts (2nd edition) McGraw-Hill Education 9 January. 2014. USA. – 528 p.
7. Fred R. David. Strategic Management: A Competitive Advantage Approach, Concepts & Cases. Pearson. 2014. USA. – 696 p.
8. Gary Dessler. Human Resource Management. Fifteenth Edition. Pearson. 2016. p. 627.
9. John R. Schermerhorn. Management. 6th Asia-Pacific Edition. 2017.
10. Michael A. Hill. Strategic Management: Competitiveness and Globalization – Concepts and Cases. South - Western College Pub. 2014. USA. – 896 p.
11. N.A. Kazakova, A.V. Aleksandrova, N.N. Kondrasheva, S.A. Kurashova. Strategicheskoy menedjment. Moskva 2020.
12. Richard L. Daft. Management 9th edition. 2010. – 699 p.
13. Ricky W. Griffin. Fundamental of management. 8th Edition. 2015. – 510 p.
14. Robert N. Lussier. Human Resource Management: Functions, Applications, and Skill Development. Sage Publications, Inc, Year: 2018. p. 1919.
15. Strategic Management concepts and cases, Arthur A. Thompson, Jr. A.J Strickland. 2012. – 778 p.
16. Yo'ldoshev N.Q. Menejmentga kirish. Darslik. – T.: «Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uy», 2021. 392 bet.
17. Yo'ldoshev N.Q. Strategic menedjment. Darslik. – T.: IQTISODIYOT, 2019. – 122 b.
18. Yo'ldoshev N.Q., Zaxidov G.E. Menejment. Darslik. – T.: "O'zbekiston faylasufi milliy jamiyati" nashriyoti, 2018. – 392 b.
19. Ансофф И. Стратегический менеджмент. – СПб.: Питер, 2009.
20. Баткин Ф. Управление проектами. – М.: Ганди. Фаир Пресс, 2012.

21. Виханский О.С., Наумов А.И. Менеджмент. Учебник для вузов по экон. спец. и направл. – Третье изд. – М.: Гардарики, 2008.

22. Гериман, М.А. Инновационный менеджмент – М.: 2010. – 482 с.

23. Герчикова И.Н. Менеджмент. Учебник. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: КОНИТИ-ДАН, 2012.

24. Глухов В.В. Менеджмент. Учебник для вузов. 3-е изд. – СПб.: Питер, 20

25. Глухов В.В. Менеджмент. Учебник. 3- изд. – СПб Питер, 2009.

26. Гончаренко Л. Менеджмент инвестиций и инноваций. Учебник. – М.: КНОРУС, 2011. – 160 с.

27. Гончаренко Л.П. Менеджмент инвестиций и инноваций: учебник. – М.: КНОРУС, 2009.

28. Гулин. В.Н. Информационный менеджмент. Учебный комплекс. - Минск: Совер. шк., 2009.

29. Дафт Р. Менеджмент. 6-е изд./ Пер с англ. – СПб.: Питер, 2007.

30. Ермаков В.П., Макнев З.Г. Менеджмент для студентов вузов. – Изд. 5-е. - Ростов н/Д: Феникс, 2008.

31. Зуб А.Т. Управление проектами. Учебник и практикум для академического бакалавриата. – М.: Издательство Юрайт 2015. – 422 с. ISBN: 978-5-9916-5021-2. Серия: Бакалавр. Академический курс.

32. Иваненко А.Г. Инновационный менеджмент: учебное пособие. - М.: КНОРУС, 2009.

33. Коношнев С.П., Коношнев В.С. Менеджмент продаж. Учеб. пособ. – М.: ИНФРА-М, 2009.

34. Кравченко А.И. История менеджмента. Учебное пособие для вузов. – 7-е изд. – М.: Академический Проект, Альфа Мастер, 2012.

35. Ламбен, Ж.Ж., Чуапитас Р., Шулинг И. Менеджмент, ориентированный на рынок. 2-е изд. /Пер. с англ. Под. ред. В.Б. Копыанова-СПб.: Питер, 2008.

36. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. Пер. с англ. – М.: Дело, 2012.

37. Носилов Э., Маматов Б., Шонисомова Н., Шарифходжаева К. Инвестиция рискшрининг бошқариш. Ўқув қўлағи. – Т.: Fan va texnologiya, 2011. – 148 б.

38. Основы менеджмента. Учебное пособие / Л.В. Плахова, Т.М. Анурина, С.А. Лещастева и др. – М.: КНОРУС, 2007.

39. Пивоваров С.З., Тарасевич Л.С. Международная менеджмент. Учебник. 4-е изд. – СПб.: Питер, 2008.

40. Рахимова Д.Н. на бошқалар. Замонавий менежмент: назария ва амалиёт. Дарслик. – Т.: Фофур Фулом нашриёти, 2009. – 56,0 б.т.

41. Рахимова Д.Н. на бошқалар. Замонавий менежмент: назария ва амалиёт. Дарслик. – Т.: Фофур Фулом нашриёти, 2011. – 49,0 б.т.

42. Семенов А.К., Набоков В.И. Основы менеджмента – М.: ИТК «Дашков и Ко», 2010.

43. Стратегический менеджмент. / Под ред. А.Н. Петрова. – СПб.: Питер, 2010.

44. Фатуллин Р.А. Стратегический менеджмент – М.: АО «Бизнес-школа «Интел-Синтез», 2008.

45. Ansoff H. I. Corporate Strategy. – Penguin Books, Middlesex, 2014. – 246 p.
46. Ansoff H. I. Strategies for Diversification / Marketing and Diversification: Long Range Planning. – Bradford University Press, 2015. – 254 p.
47. Aynaplov M., Kuchimov A. Menegment. O'quv qo'llamta. Jizzax, 2019. – 394 b.
48. Endryu Kren. Biznes etikasi. Dirk Matlen; Sara Glozer; Laura Spruce. 11.07.2019.
49. Filir Kotler, Roland Berger, Nils Bixhoff. Strategicheskiy menedjment po Kotleru. Moskva 2021.
50. Greenly G. E. Strategic Management. - Prentice Hall, London, 2012. – 263 p.
51. Heneman, Herbert G. III & Timothy A. Judge, Staffing Organizations, McGraw-Hill/Irwin, latest edition.
52. Jackson, Susan E. & Randall S. Schuler, Managing Human Resources Through Strategic Partnerships, 8th edition.
53. Johnson G. Strategic change and management process. - NJ, Blackwell, 2012. – 316 p.
54. Jonson G., Scholes K. Exploring Corporate Strategy. An Approach to Strategic Management. Pitman, London, 2012. – 268 p.
55. Kliff Baumen. Osnovy strategicheskogo menedjmenta. M., «Bank i birji», 2011. – 337 s.
56. Michael A. H.II. Strategic Management: Competitiveness and Globalization – Concepts and Cases. South - Western College Pub. 2014. - USA. - 896 p.
57. Strategic Management concepts and cases. Arthur A. Thompson. Jr. A.J Strickland. 2012. - 778 p.
58. Valitsini Э., Иванова И., Пуляева Б. Теория и практика управления человеческими ресурсами. – М.: Русайнс. 2020. – 458 с.
59. Xo'djamirodiva G.Y., Azlarova M.M. Menegment. Marketing. Davslik. – T.: Iqtisodiyot, 2019. – 358 b.
60. Yo'ldashev N.Q. Strategik menegment. O'quv qo'llamta. – T.: TDIU, 2012. -125 b.
61. Yo'ldashev N.Q., Novokov V.I. Menegment pazitayasi. Davslik. – T.: TDIU, 2013. – 433 b.
62. Odeyova Ю., Полевой М., Половинко В. Управление человеческому ресурсам организации. Учебник. – М.: Кнорус, 2019. – 579 с.
63. Yusupova D.T. Strategik rejalashtirish. O'quv qo'llamta.-T.: TTESl nazhiyoti, 2014. – 175 b.
64. Голов Р. С. Инвестиционное проектирование [Электронный ресурс]: Учебник / Р.С. Голов. - 2-е изд. - М.: Дашков и К, 2012. - 368 с. - ISBN 978-5-394-01455-0
65. Итогина Д. Д. Инвестиции. Учебник / Д.Д. Итогина. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Магистр: НИЦ Инфра-М, 2013. - 752 с.: 60х90 1/16. (переплет) ISBN 978-5
66. Йўлдошев Н.Қ. Стратегик менежмент. Дарслик. – Т.: ТДИУ, 2013. 230 б.
67. Йўлдошев Н.Қ., Азларова М.М., Ходжауратова Г.Ю. Менежмент ва маркетинг асослари. Ўқув қўлланма. – Т.: ТДИУ, 2012.-258 б.
68. Карлик А. Е., Рогова Е.М., Тихонова М.В., Каченко Е.А. Инвестиционный менеджмент. Учебник. СПб.: Вернера Ретена, 2012.
69. Косимова Д.С. Менежмент назариси. Дарслик. –Т.: Тафаккур бўстони, 2011.-335 б.
70. Хамидулин М. Образовательная технология по дисциплине «Управление инвестиционными проектами». Учебно-методическое пособие – Т.: «Молда», 2006.
71. Хамидулин М. Финансирование инновационных проектов: учебно- 21 практическое пособие. Серия: "Управление инновационными проектами". Т.: Проект ПРООН и ИТМИ "Поддержка в сфере инновационной политики и трансфера технологий", 2012.
72. Хамидулин М.Б. Управление инвестиционными проектами. Электронный учебник – Т., Филиал РЭУ им. Г.В. Плеханова, 2014.
73. Ходжахмедов Г., Умаров Х., Яхьяева И.Н. Сифат менежменти – Т.: Дарслик. TTESl, 2012.-200 б.